

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 14/2022
26.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Тамаре Деспотовић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лозници 2К.145/20 од 27.07.2021. године и Вишег суда у Шапцу 3Кж1 285/21 од 30.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Тамаре Деспотовић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лозници 2К.145/20 од 27.07.2021. године и Вишег суда у Шапцу 3Кж1 285/21 од 30.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници 2К.145/20 од 27.07.2021. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) месеца и одређено је да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Истом пресудом од окривљеног су одузете цигарете, као предмет извршења кривичног дела, а како је то ближе означено у изреци пресуде и одређено је да ће се по правноснажности ови предмети предати Дирекцији за управљање одузетом имовином Београда на даље поступање. Окривљени је обавезан да плати суду на име трошкова кривичног поступка износ од 9.342,00 динара и на име паушала износ од 10.000,00 динара, а све у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Шапцу 3Кж1 285/21 од 30.09.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Тамаре Деспотовић и потврђена је пресуда Основног суда у Лозници 2К.145/20 од 27.07.2021. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА – адвокат Тамара Деспотовић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд на основу члана 492. ЗКП усвоји поднети захтев, те да укине у целини правноснажне пресуде Основног суда у Лозници 2К.145/20 од 27.07.2021. године и Вишег суда у Шапцу 3Кж1 285/21 од 30.09.2021. године или само другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или другостепеном суду на поновну одлуку или да преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, као и да одложи, односно прекине извршење правноснажне првостепене пресуде.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се сходно одредби члана 16. став 1. ЗКП не може заснивати и то на записнику о претресању стана и других просторија ПУ.бр.59/2020 од 03.02.2020. године који је сам по себи и према начину прибављања незаконит доказ. Као разлог незаконитости овог доказа, бранилац окривљеног истиче да је наведени записник резултат незаконито спроведене доказне радње претресање стана и других просторија, а из разлога јер ова доказна радња садржи одређене процесне недостатке у смислу одредби чланова 155. и 156. ЗКП, обзиром да како у наредби о претресању стана и других просторија није јасно и прецизно означен предмет претресања у смислу члана 155. став 2. тачка 2) ЗКП (бранилац у захтеву погрешно означава члана 155. став 1. тачка 2. ЗКП), то су полицијски службеници приликом спровођења предметне доказне радње прекорачили овлашћење из наредбе суда у делу који се односи на означање предмета претресања.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС ДП ПУ у Шапцу ПС Мали Зворник број ПУ.59/2020 од 03.02.2020. године, и по својој садржини и по начину прибављања представља законит доказ на којем је суд могао засновати побијану правноснажну пресуду. Наиме, наведени записник је резултат законито спроведене доказне радње претресање стана и других просторија која је предузета у складу са одредбама чланова 155. и 156. ЗКП и то од стране овлашћених

службених лица ПС Мали Зворник, у присуству два пунолетна грађанина као сведока, по наредби за претресање стана и других просторија судије за претходни поступак Основног суда у Лозници Кпп.Пов.49/20 од 03.02.2020. године, а која је донета на образложени захтев Основног јавног тужиоца у Лозници Ктр.бр.160/20 од 03.02.2020. године. У наведеној наредби је, у смислу одредбе члана 155. став 2. тачка 2) ЗКП, као предмет претресања јасно и прецизно означен стан и друге просторије на адреси у ..., улица ... број .., а на којој адреси су овлашћена службена лица ПС Мали Зворник и извршили предметно претресање дана 03.02.2020. године, а како то произилази из наведеног записника о претресању стана и других просторија, па се стога неосновано у захтеву браниоца окривљеног истиче да су полицијски службеници приликом спровођења предметне доказне радње прекорачили овлашћење из наредбе суда у делу који се односи на означавање предмета претресања.

Дакле, како се, и по оцени овога суда, записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС ДП ПУ у Шапцу ПС Мали Зворник број ПУ.59/2020 од 03.02.2020. године, као резултат законито спроведене доказне радње претресања стана и других просторија, сматра законитим доказом на коме се пресуда може заснивати, то су сходно томе, по налажењу Врховног касационог суда, неосновани и наводи захтева браниоца окривљеног у делу у којем истиче да посредно незаконите доказе представљају потврда о привремено одузетим предметима МУП-а РС ДП ПУ у Шапцу ПС Мали Зворник КУ.бр.6030/20 од 03.02.2020. године и налаз и мишљење судског вештака економско-финансијске струке Марије Пуљезевић од 05.05.2021. године, јер су ови докази проистекли из, по ставу браниоца, претходно незаконито спроведене доказне радње претресања стана и других просторија, па се не могу користити као доказ у кривичном поступку и на њима се не може заснивати пресуда.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да се у радњама окривљеног АА не стичу сви битни елементи кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ за које је он правноснажно оглашен кривим. Наиме, бранилац истиче да како су у чињеничном опису кривичног дела у изреци пресуде наведени само општи елементи законског описа бића предметног кривичног дела и то да је окривљени набавио робу у већој вредности у сврху продаје, а што је једна од алтернативно предвиђених радњи извршења основног облика предметног кривичног дела, али нису наведене радње окривљеног којима се манифестује постојање намере код њега да набавку робе веће вредности врши у циљу њене даље продаје, а што је посебно субјективно битно обележје које је неопходно код овог облика радње извршења предметног кривичног дела и које мора постојати уз умишљај, нити је у изреци пресуде описана сама продаја наведене робе, то стога, по ставу браниоца окривљеног, у конкретном случају нема ни радње извршења предметног кривичног дела.

Основни облик кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 94/2016 од 24.11.2016. године, са ступањем на снагу дана 01.03.2018. године) чини лице које немајући овлашћење за трговину, набави робу или друге предмете у већој вредности у сврху продаје или које се неовлашћено и у већем обиму бави трговином или

посредовањем у трговини или се бави заступањем организација у унутрашњем или спољнотрговинском промету робе и услуга.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ, те да из чињеничног описа радње извршења кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ извршио једном од три алтернативно предвиђене радње извршења овог облика кривичног дела, тако што је „... немајући овлашћење за трговину, набавио робу у већој вредности у сврху продаје, на тај начин што је у три наврата у киосцима „Штампа“ у ... купио укупно 8443 паклице цигарета робне марке „Марлборо“ чија је вредност 2.804.750,00 динара, а што је откривено приликом извршеног претреса од стране ОСЛ ПС Мали Зворник дана 03.02.2020. године када је пронађено и још 57 паклица цигарета марке „Марлборо“ за које није имао документацију о пореклу, а све у намери да цигарете без овлашћења надлежног органа за трговину том врстом робе продаје“, а у време и месту како је то ближе описано у изреци пресуде, то по налажењу Врховног касационог суда, јасно и недвосмислено произилази да изрека правноснажне пресуде садржи сва битна законска обележја кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ које је окривљеном стављено на терет оптужним актом јавног тужиоца и за које је он правноснажно оглашен кривим, при чему је у изреци пресуде наведена и намера окривљеног да набављене цигарете прода, тако да се као неосновани оцењују наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Тамаре Деспотовић, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић